משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
הפיקוח הארצי על החינוך הגופני

הפיקוח הארצי
על החינוך הגופני

דבר המפקח המרכז (המפמ"ר) והממונה על החינוך הגופני

מורות ומורים יקרים,

בשנה"ל תשפ"ה הנושא השנתי בחינוך הגופני יעסוק במכביה ה- 22 וערביה. המכביה הינה אירוע הספורט הגדול והמשמעותי ביותר בעולם היהודי המתקיים אחת לארבע שנים ומכנס במדינת ישראל ספורטאים יהודים מכל רחבי העולם. המכביה היא האירוע היהודי-הציוני הגדול בעולם, המחבר את מדינת ישראל עם כל תפוצות ישראל .

המכביה ה-22 תיערך בישראל בין התאריכים י"ב – כ"ו בתמוז התשפ"ה, 8- 22 ביולי 2025, ובה צפויים להשתתף למעלה מ- 11,000 ספורטאים וספורטאיות מהעולם ותהיה תחת הכותרת: " יותר מתמיד | more than ever ".

ה-7 באוקטובר, מלחמת חרבות ברזל והלחימה בחזיתות השונות גבו וממשיכים לגבות מחירים כבדים בקרב עמנו ומעצימים את משמעות וחשיבות המכביה ה-22 להעברת מסרים של אחדות, תקומה ותקווה לעתיד טוב יותר.

נושא המכביה במערכת החינוך:

בתי הספר נקראים לעסוק בנושא המכביה במסגרות השונות כדי לחשוף את תלמידי מערכת החינוך בישראל לרעיון המכבייה וערביה. למטרה זו, פותחו תכניות חינוכיות, פעילויות ומיזמים המשלבים היבטים פדגוגיים, חברתיים וערכיים. כל התוכניות, הפעילויות והאירועים הקשורים למכבייה מרוכזים בעמוד המכביה ה-22 בפורטל החינוכי בו יעלו תכנים לאורכה של כל שנת המכביה.

תכנית החינוך הגופני בנושא המכביה:

המכביה וערביה יוגדרו כנושא שנתי בחינוך הגופני. המורים והמורות מתבקשים לשלב את הנושא השנתי וערכי המכביה בתכניות ההוראה שיונגשו לכלל תלמידי בתי הספר. בתי הספר יפתחו יחידות הוראה בחינוך גופני בשילוב עם תחומי דעת נוספים.

הצעות לפעילויות ואירועים בחינוך הגופני סביב הנושא השנתי:

1. ימי ספורט וימי שיא בסימן המכביה – תחרויות ספורט בענפי הספורט שונים, מכביות בית ספריות הכוללות טקס פתיחה ומצעד משלחות מהמדינות השונות וחלוקת פרסים ותעודות במיתוג המכבייה. זאת בכדי לחבר את התלמידים לאירוע הספורטיבי השני בגודלו בעולם – המכביה ולהגביר את ההזדהות והזיקה שלהם לנושא.
2. שבוע חינוך גופני- בין התאריכים 21-28 מרץ 2025 יהיה בסימן המכבייה.
3. מוזיאון הספורט היהודי העולמי: כנסי מורים וביקורי תלמידי בתי הספר במוזיאון.
4. שגרירי מכביה: ניתן לשלב הרצאות של ספורטאים כשגרירי מכבייה. בתי הספר יכולים לפתוח ביצירת קשר מקדים ושיח עם ספורטאים בטרם הגעתם למכביה.
5. חוברת דיגיטלית לשימוש המורים והמורות לחינוך גופני שתפורסם באתר המפמ"ר במרחב הפדגוגי של הפיקוח על החינוך הגופני. החוברת כוללת סיפורים אישיים של ספורטאים יהודיים שעלו לארץ בעקבות משחקי המכביה. החוברת תכלול גם הצעות לפעילויות ספורט בית-ספריות שניתן יהיה לערוך במהלך השנה בסימן המכביה כגון

הדלקת לפיד, מצעד המשלחות, תחרויות וטורנירים שונים ועוד. פעילויות חינוכיות: מערכי שיעור והצעות לפעילויות ברוח המכבייה וערכיה להפעלת התלמידים בבית הספר ומחוצה לו. יחידות הוראה: יחידות משולבות בתחומי דעת נוספים אינטרדיסציפלינריים.

6. מקצוע מוגבר 5 יח"ל בחינוך גופני: לאורך השנה המורים המלמדים במגמות למקצוע מוגבר בחינוך גופני ילמדו את נושאי המכבייה. בבחינת הבגרות יהיו שאלות ברוח המכבייה וערכיה.
7. חשוב לקיים פעילויות חברתיות ערכיות ולשלבן בשיעורי חינוך, פעילויות של מועצת התלמידים והנוער , פעילויות לאוכלוסיות ייחודיות , בשילוב תלמידים עולים ובתחומי דעת

אנו רואים בערכי המכביה, שכוללים סולידריות, אחווה, ציונות, עלייה לישראל, חיזוק הזיקה היהודית וחגיגת הספורט היהודי, ערכים מובילים שיעניקו השראה, חוסן וגאוות יחידה לכל מורי ותלמידי ישראל. אנו מאחלים לכולם שנת לימודים מוצלחת ופורייה ומצפים לשובם במהרה של כל החטופים והנעדרים.

שלכם,

גיא דגן

דבר סמנכ"ל מכבי עולמי הרב קרלוס טפיירו

מורות ומורים יקרים,

המכביה היא האירוע הגדול ביותר של העם היהודי ושל מדינת ישראל. רבבות יהודים מ-80 מדינות מכל היבשות מגיעים ארצה **לפסטיבל מרהיב של עמיות ואחווה בין מדינת ישראל לבין התפוצות**, **ולחגיגת הספורט היהודי**.

המכביה 2025 תהיה הגדולה מכולן - גדולה אפילו מהמשחקים האולימפיים. בשנה קשה וכואבת כמו זאת שאנו חווים היום, **המכביה** תגיע עם המסר שלה של שמחה, ערבות הדדית ואחריות למען הזולת; רוח של נורמליזציה ותקווה אחרי טראומה לאומית קשה ביותר.

משרד החינוך הינו שותף יוצא מן הכלל להפצת תולדות וחזון **המכביה** – וגם כדי לבשר את ההווה המפואר של **המכביה**. כל אחד מהאגפים במשרד החינוך חשוב לבשורה זאת. מכולם, האגף הפעיל והמשמעותי ביותר הוא **אגף החינוך הגופני** – המחוייב למכביה בעשייתו החינוכית הנפלאה: מיני-מכביות וימי שיא בבתי הספר בכל מוסדות החינוך בארץ, הטמעת שאלות בבגרות בנושא הספורט היהודי והמכביות, פעילויות ספורט מגוונות בסימן **המכביה**, פרזנטציות בנושאים שונים והצגתן במליאות, תוצרים פדגוגים שונים ומרגשים... ועוד. כל זאת עושה את **אגף החינוך הגופני** לשותף קרוב וטבעי ל**מכבי תנועה עולמית**, התנועה שמפיקה את **המכביה** מאז 1932 – תנועה שהיום מונת 500,000 יהודים ב-70 מדינות.

קהילות ישראל בתפוצות ומכבי תנועה עולמית מוקירות תודה לעשייה של **אגף החינוך הגופני**, למי שיושב בראשה, **גיא דגן**, ולכל השותפות והשותפים באגף שביצירתיות, אהבה ומסירות מקדמים את האירוע היהודי-הציוני הגדול בעולם, **המכביה**, בקרב תלמידי מדינת ישראל.

שתהיה לנו שנת מכביה מוצלחת, ושנקדם את המוטו של **המכביה 2025** ביחד: "**יותר מתמיד**". ***יותר מתמיד*** ביחד עם התפוצות, ***יותר מתמיד*** בפעילות משמעותית, ***יותר מתמיד*** מודעים לנס קיומנו.

חזק ואמץ!

הרב קרלוס טפיירו
סמנכ"ל
מכבי תנועה עולמית

משחקי המכביה הענפים והספורטאים לאורך השנים

קישור למצגת מומלץ לכיתות ז' – יב'

ספורטאים יהודיים שעשו עלייה

המכביה, מעבר להיותה חגיגה ספורטיבית, הייתה גורם משמעותי בעלייתם של ספורטאים יהודים לארץ. האירוע לא רק חיזק את הקשר בין יהודי העולם לישראל, אלא גם עורר השראה בקרב ספורטאים רבים לעשות עלייה ולהיות חלק מהפרויקט הציוני. בשיעור זה נחקור כיצד המכביה, דרך סיפוריהם של ספורטאים אלו, עיצבה את הזהות הלאומית של ישראל והשפיעה על פני החברה הישראלית.

קישור למערך שיעור מומלץ לכיתות ה' – ח'

המכביה - חגיגה ספורטיבית ולאומית

"המכביה: חגיגה ספורטיבית ולאומית" היא הזדמנות מרתקת לחקור את אחד האירועים הספורטיביים והלאומיים המשמעותיים ביותר בישראל. באמצעות מערך זה, התלמידים ייחשפו לעולם המופלא של המכביה, יבינו את הרעיונות שעומדים בבסיסה, ויחוו את ההשפעה העמוקה שלה על החברה הישראלית והיהודית. השיעור יעודד חשיבה ביקורתית על הקשר בין ספורט, לאומיות וזהות, וישמש כנקודת מוצא לדיון מעניין ומעשיר.

קישור למערך שיעור מומלץ לכיתות ז' – יב'

המכביה – מחלום למציאות: סיפורו של יוסף יקותיאלי

יוסף יקותיאלי, האיש שחלם בגדול והצליח להגשים את חזונו לקיים אולימפיאדה יהודית, חתן פרס ישראל על מפעל חיים בעיצוב הספורט וקידום תרבות הגוף. באמצעות מערך השיעור תכירו את הרקע להקמת המכביה ואת אבני הדרך מולם התמודד יקותיאלי בדרך להגשמת החלום, באמצעות סיפורו המיוחד תוכלו לקבל השראה רבה לצד עידוד וטיפוח **הזדהות אישית** וקבלת מסר של דבקות במטרה

קישור למערך שיעור

קישור לדף עזר

ימי שיא

ימי ספורט, טקסי פתיחה, ערבי מכביה, מכביות בית ספריות, טורנירים ברוח המכבייה. ימי שיא ספורטיבי אלו משלבים בין פעילויות ספורט מגוונות, חוויה תרבותית וערכים של אחדות ושיתוף פעולה – בדומה לאירועי המכביה.

דוגמאות לימי שיא בבתי הספר

שבוע חינוך גופני 21-28.3.25 בסימן המכביה

יום שיא ספורטיבי בנושא המכביה - לגיל היסודי

ביקור במוזיאון הספורט היהודי העולמי, כפר המכביה רמת גן

מוזיאון הספורט היהודי העולמי החדש הוקם במטרה לעורר השראה בקרב המבקרים ביכולתו של העם היהודי לגבור על משברים, להמשיך ולנצח. במסגרת הסיור המודרך, נחשפים המבקרים לסיפורו הייחודי והמרגש של הספורט היהודי, הציוני והישראלי – החל מהמאה ה-19 ועד היום, לצד האתגרים, ההישגים, כוחות הגוף ותעצומות הנפש, של ספורטאים וספורטאיות וסיפורן של המכביות מראשיתן ועד היום. ביקור במקום לא משאיר ספק באשר לתפקידה המיוחד של המורשת הספורטיבית בעיצובו של העם היהודי בארץ ישראל ובתפוצות.

מומלץ מאוד ליזום ביקורי תלמידים במוזיאון.

- במיוחד לשנת המכביה ועד סוף יוני 2025: בתי ספר שיתאמו ביקור מודרך בימים א-ה מהשעה 14:00 ואילך וביום ו' מהשעה 08:00 ואילך ישלמו תעריף מוזל (20 ₪ לתלמיד).
- מוזיאון הספורט היהודי משתתף **בתכנית גפ"ן** באמצעות המועצה לשימור אתרי מורשת ומספרנו בגפ"ן 155-22

למידע ולתיאום ביקור במוזיאון אפשר לפנות אל הגב' קטי חסון טל' 054-9666076, דוא"ל kathyh@maccabi.org

הזמנת ספורטאי להרצאה בבית הספר

בתי ספר שיקיימו יום שיא יוכלו להזמין ולארח ספורטאי להרצאה בפני התלמידים. רשימת הספורטאים הזמינים והתאריכים האפשריים ימסרו בהמשך ויפורסמו על ידי המפקחים.

הזמנת הספורטאי תיעשה מול אגף החינוך של המכביה. פרטים נוספים ימסרו ע"י המפקחים בהמשך.

קישורים לפעילות אוריינית וחווייתית לכיתות א'-ט' באדיבות "תחום הדעת תרבות יהודית ישראלית

- "התקווה במכביה" - מדריך למורה – כיתה א'
- אלכס טס אל המכביה – ספרון דיגיטלי – כיתה ב'
- הניצחון של דריה – ספרון דיגיטלי (יש לגלול למטה לחלק ג')– כיתה ג'
- על כדורגל וערבות הדדית – ספרון דיגיטלי (יש לגלול למטה לחלק 5) – כיתה ד'
- אביגיל "אבי" הופמן - סיפורה של ספורטאית יהודייה פורצת דרך – כיתה ה'
- המניין של הנבחרת יחידת לימוד – כיתה ט'

אתר המכביה

חדר בריחה בנושא - מוזיאון המכביה יעל גלבוע מבית ספר יסודי "שביט" רחובות.

הבירו את סמלי המכביות :

לכל מכביה הופק סמל המייצג אותה, הסמל לרוב

משלב מוטיבים ספורטיביים המשולבים במוטיבים המזוהים עם העם היהודי כמגן דוד.